

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
07/11062-7 / /103

Dato:
28.01.2008

Høring - Sørheimutvalgets - inntektssystemet for kommunene

Sarpsborg kommune avgir følgende høringsuttalelse til Rapport Forslag til forbedring av overføringssystem for kommunene:

Sarpsborg kommune mener at skattens andel av kommunens inntekter kan ligge på opptil 50%. Skattens andel bør ikke være større da det forventes at kommunene skal takle nedgang i skatteinntektene selv, noe som eventuelt vil påvirke minst halvparten av kommunenes inntekter negative. Sarpsborg mener at en skatteandel på 50% gjør en økt grad av inntektsutjevning enda mer nødvendig. Samtidig mener vi at de frie inntektene sin betydning for lokaldemokrati og når det gjelder lokal forankring overvurderes i Sørheimutvalget sin rapport, da de såkalte frie inntekter i stadig større grad bindes opp av rettighetsbasert lovgivning.

Sarpsborg kommune mener at den overordnede hovedambisjonen må være at alle kommuner får et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere.

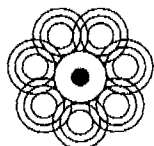
Sarpsborg kommune mener 60 % er et viktig skritt på veien.

Sarpsborg kommune støtter forslaget om fjerning av selskapsskatten, da den bidrar til en ujevn skattefordeling og dermed dårligere inntektsutjevning. For øvrig mener vi at det må åpnes for en friere kommunal beskatning, med et nivå som gjør at den kan erstattet eiendomskatten. Vi begrunner dette med at inntektskatten er en mer sosial gunstig måte å innhente inntekter på enn eiendomsskatt.

Sarpsborg kommune mener det er riktig at distriktspolitiske tilskudd i inntektssystemet bør kobles opp mot distriktspolitikken for øvrig. Sarpsborg forutsetter at tapskommuner i Østfold blir kompensert gjennom distriktspolitikken for øvrig og gjennom skjønnstilskuddet. Samtidig understreker vi at vi er opptatt at distriktspolitiske tiltak, ikke i for stor grad går på bekostning av byer og bynære kommuner.

Sarpsborg kommune er enig med utvalget om å opprettholde oppdatering av befolkningstallene ved beregning av inntektsutjevningen. Dette er til gunst for vekstkommuner som raskt blir kompensert for nye innbyggere. Videre mener Sarpsborg kommune at den opprinnelige intensjonen med bruk av oppdaterte befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning er god.

Sarpsborg kommune er enig i at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de

Postadresse: Postboks 237, 1702 Sarpsborg
Fakturaadresse: Postboks 505, 1703 Sarpsborg
Besøksadresse: Sarpsborg rådhus, Glengsgt. 38, 1707 Sarpsborg
Tlf. sentralbord: 69 11 60 00 Telefaks: 69 15 00 13
Tlf. servicetorg: 69 10 80 00
E-post: postmottak@sarpsborg.com
Internett: www.sarpsborg.com

faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem. For øvrig mener vi at de deler av skjønnstilskuddet som er ment til å finansiere utviklingsprosjekter, bør kunne brukes til utviklingsprosjekter med bedring av levekår og generell samfunnsutvikling som mål i kommuner som henger etter andre på dette området.

Sarpsborg kommune er positiv til at kommuner får en viss kompensasjon ved en uforutsigbar sterk vekst.

Sarpsborg kommune er enig i at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ordning som er enklere, mer forutsigbar og som i større grad skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.

Sarpsborg kommune vil avslutte sin høringsuttalelse med å si at en viktig del av det samlede forslaget som skal legges fram for Stortinget våren 2008 er det arbeidet som i sin helhet tas av KRD selv, nemlig å se nærmere på utgiftsutjevningen. Hva med offentlig høring av dette arbeidet? Sarpsborg kommune mener at kommunene i dag får alt lite kompensasjon for forhold knyttet til sosiale levekår i utgiftsutjevningen. Sarpsborg kommune ønsker en større innsats fra regjeringen for å bedre levekårene i de kommuner som sliter med dårlige levekår og samfunnsutvikling - uavhengig kommunenes geografiske beliggenhet. Dette ønsket begrunnes selvfølgelig med at vi mener at Norge må ha et likverdig tjenestetilbud til alle sine innbyggere. Sarpsborg kommune understreker at bevilgningene til kommunene må økes, på grunn av økte utgifter og for å holde kommuneøkonomien og dermed kvaliteten på velferdsgodene oppe på et akseptabelt nivå.

Med hilsen

Heidi Slensvik
Heidi Slensvik

Vedlegg:
Saksutskrift fra Formannskapet i Sarpsborg kommune.

Kopi til: ,
KS

Saksbehandler: Heidi Slensvik, Kommuneområde plan og økonomi

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak 07/11062
Arkivkode 103
Saksbehandler Heidi Slensvik

Saksgang
Formannskapet

Møtedato 24.01.2008
Saksnr 1/08

Høring - Sørheimsutvalget - inntektssystem for kommunene

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere:

Vedlegg:

Sammendrag:

Regjeringen varslet i kommuneproposisjonen for 2007 at den ville foreta en egen gjennomgang av inntektssystemet I den forbindelse ble de politiske partiene med representasjon på Stortinget invitert til deltakelse i et utvalg som har vurdert deler av inntekts- og finansieringssystemet for kommunene. På grunn av kort frist er saken med rådmannens innstilling oversendt KS.

Utredning:

Utvalg og mandat

Det ble nedsatt et tverrpolitisk utvalgt bestående av følgende medlemmer:

Parti	Medlem
Senterpartiet	Kristin Marie Sørheim, Ordf. Tingvoll kommune leder av utvalget
Arbeiderpartiet	Anita Orlund, Ordf. Skedsmo kommune
Høyre	Ole Martin Norderhaug, ordf. Trysil kommune
Sosialistisk venstreparti	Mette Tønder, politisk rådgiver, Stortinget
	Erlend Helle, hovedutvalgsleder for samfunn og miljø i Akershus fylkeskommune
Venstre	Berit Woie Berg, Ordf. Steigen kommune
Kristelig Folkeparti	Harald Solberg, bla. Tidligere statssekretær i Finansdepartementet
Fremskrittspartiet	Per Erik Monsen, tidligere Stortingsrepresentant, Sandefjord

Mandat

"1. Utvalget skal gjennomgå inntektsutjevningen både ut fra målsettingen om et likeverdig tjenestetilbud, sikkerhetsnett for skatteinntektssvikt lokalt og nasjonalt, motivasjon for å øke skatteinntektene og et

enkelt system for utjevning av skatteinntektene.

2. Utvalget skal anbefale hvor stor andel av utgiftsbehovet som skal finansieres av innbyggertilskuddet og hvor stor andel som skal finansieres av skatteinntektene, dvs. forholdet mellom innbyggertilskuddet og skatteinntektene.

3. Utvalget skal vurdere hvorvidt selskapsskatten bør videreføres som en kommunal skatt. I vurderingen skal det legges vekt på:

- Hensynet til et likeverdig tjenestetilbud
- Hensynet til stabile og forutsigbare rammer
- Hensynet til å gi kommunene insentiver til å drive næringsutvikling,

herunder hvordan selskapsskatten virker inn på det regionale næringsutviklingssamarbeidet.

4. Utvalget skal vurdere hvilke hensyn som skal ivaretas gjennom fordelingen av skjønnstilskuddet. I forlengelsen av det, bes utvalget også om å vurdere omfanget på skjønnstilskuddet.

5. Utvalget skal fastlegge rammen for de regionalpolitiske tilskuddene, og vurdere om rammen skal deles i delrammer for Nord-Norge-tilskudd, regionaltilskudd og skjønnstilskudd (kompensasjonen for bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift). Utvalget skal vurdere om de regionalpolitiske tilskuddene i større grad skal kobles opp mot kriteriene som benyttes i den øvrige distriktpolitikken.

6. Utvalget skal vurdere behovet for overgangsordninger i inntektssystemet, og komme med forslag på utforming av disse.

7. Utvalget skal vurdere om det er behov for en egen kompensasjon for vekstkommuner i inntektssystemet. Videre skal utvalget vurdere om det er behov for en egen kompensasjon for kommuner med sterk befolkningsnedgang i inntektssystemet. Utvalget skal i denne sammenhengen også vurdere valg av dato for innbyggertall som brukes ved beregningen av innbyggertilskuddet, utgiftsutjevningen og inntektsutjevningen. Inntektssystemet for de nye regionene skal ikke vurderes i denne omgangen. Dette blir gjort etter at oppgavene er klare.

Utvalget skal ikke foreta en vurdering av kostnadsnøkkelen i inntektssystemet.”

Utvalget presenterte sin rapport, ”Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene”, 26. oktober 2007.

Hovedtrekk ved dagens system

En av overordnede målsetningene med inntektssystemet er å utjevne kommunenes økonomiske forutsetninger, slik at forholdene legges til rette for et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne over hele landet. Det betyr ikke at alle kommuner skal ha like inntekter, men at alle kommuner skal ha forutsetning for å gi innbyggerne et likeverdig tjenestetilbud.

Inntektssystemet er derfor utformet med sikte på å kompensere for variasjoner i utgiftsbehov og delvis å utjevne variasjoner i skatteinntekter mellom kommuner. Hovedtrekkene i dagens inntektssystem er:

- * Innbyggertilskuddet
- * Utgiftsutjevningen
- * Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler
- * overgangsordningen
- * Inndelingstilskuddet
- * Inntektsutjevningen
- * Skjønnstilskudd
- * Regionalpolitisk begrunnede tilskudd
- * Selskapsskatten

Fordeling mellom skatt og rammetilskudd i finansieringen

Sørheimsutvalgets medlemmer mener at det er prinsipielt viktig at en betydelig andel av kommunenes inntekter samlet sett kommer fra kommunale skatteinntekter og at det vil være uheldig med en kommunal

sektor som i større grad er avhengig av statlige overføringer. På dette grunnlaget konkluderer utvalget med at skattens andel av kommunenes totale inntekter bør ligge rundt 50 prosent som i dag.

Kommunene bør kunne håndtere usikkerhet rundt skatteinngang det enkelte år, og utvalget ønsker derfor ikke en ordning der staten garanterer for deler av avviket mellom anslått og faktisk skatteinngang.

Sarpsborg kommune er enige med utvalget med at skattens andel av kommunenes totale inntekter bør ligge rundt 50 prosent.

Utjevning av skatteinntekter mellom kommuner og fjerning av selskapsskatt

Sørheimutvalgets flertall ønsker å beholde dagens modell for inntektsutjevning, men øke den symmetriske inntektsutjevningen fra 55 prosent til 60 prosent.

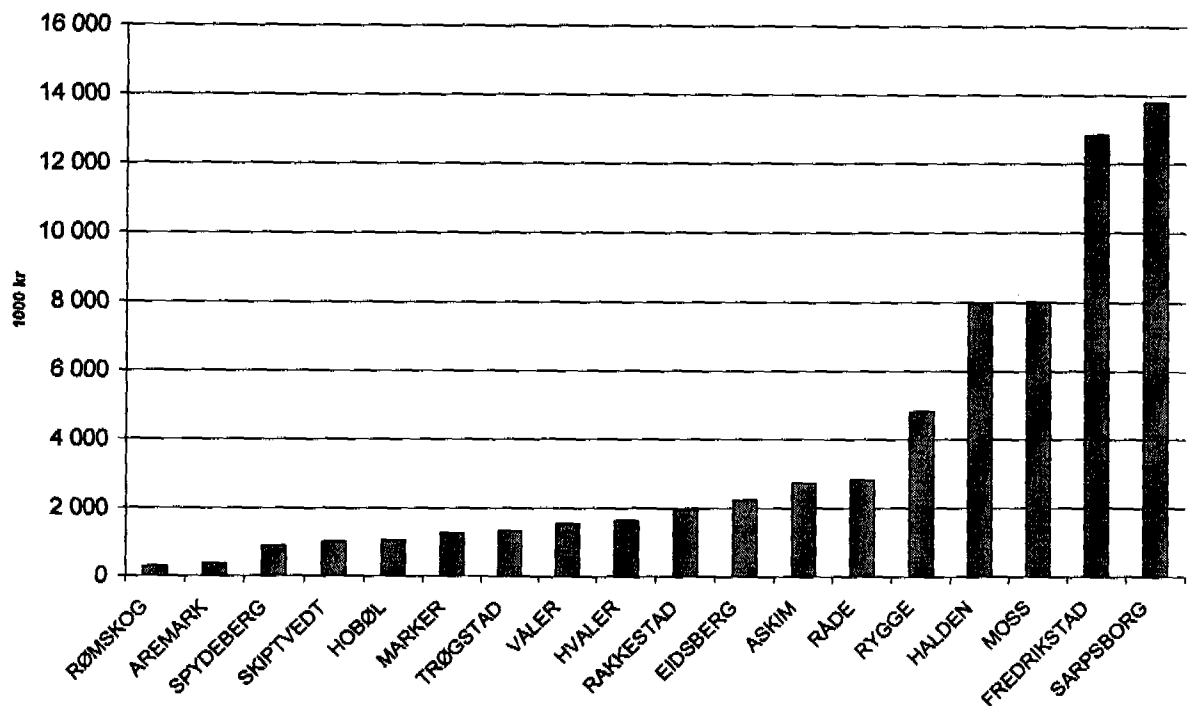
Utvalget er delt i sin konklusjon vedrørende selskapsskatt. Medlemmene fra AP, SP, og SV foreslår at ordningen med kommunal selskapsskatt avvikles. Argumentene for å avvikle kommunal selskapsskatt:

- jevnere fordeling mellom kommunene
- større stabilitet i inntektene
- vanskelig å dokumentere effekt på næringsutvikling
- et godt arbeidsmarked et gode i seg selv
- en svakhet at kommunene ikke har innsynsrett i beregninger av selskapsrett

Medlemmene fra H, Krf, V, Frp foreslår at dagens ordning med kommunal selskapsskatt videreføres. Argumenter for å beholde selskapsskatt:

- lokal forankring
- deler av verdiskapingen blir igjen der verdiskapingen skjer
- insentiveffekterinsentiveffekter for næringsutvikling

Medlemmene fra H og Frp ønsker en skattefondsmode. Medlemmene fra V og KRF ønsker en skattesimuleringsmodell

Figur 1: Inntektsutjevning og fjerning av selskapsskatt

Som vi ser av figur 1 tjener alle kommunene i Østfold på ny inntektsutjevning og fjerning av kommunal selskapsskatt. Det sistnevnte gjelder også når vi ser på enten isolert effekt av økt inntektsutjevning eller isolert effekt av avvikling av kommunal selskapsskatt. For Sarpsborg kommune vil denne endringen ha en positiv effekt. Kommunen vil anslagsvis tjene ca 13 mill på denne omleggingen ved at kommunen får kompensert opptil 94,2% av landsgjennomsnittet mot 93,2% ved dagens ordning. (Beregningene har tatt utgangspunkt i tall fra 2006) For landet, vil 33 kommuner tape på forslaget og da spesielt kommunene Oslo, Bærum, Asker, Stavanger og Sola.

Sarpsborg kommuner mener at økt inntektsutjevning og fjerning av kommunal selskapsskatt er positiv.

Distriktpolitisk tilskudd i inntektssystemet

I dagens inntektssystem tildeles kommuner i Nord-Norge og små kommuner med moderate skatteinntekter ekstra rammetilskudd gjennom Nord-Norgetilskuddet og deler av skjønnstilskuddet. Disse ekstrabevilgningene er begrunnet ut fra regional- og distriktpolitiske hensyn. Begrunnelsen for disse særskilte tilskuddene er å gi små kommuner og kommuner i Nord-Norge muligheten til å ha et bedre utbygd tjenestetilbud enn andre kommuner, og med dette bidra til å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret.

Utvalgets flertall foreslår at dagens regionalpolitiske tilskudd i inntektssystemet samles til ett nytt distriktpolitisk tilskudd. Kriteriene for fordeling av det nye tilskuddet kobles til det distriktpolitiske virkeområdet som ligger til grunn for den øvrige distriktpolitikken. Regionalpolitisk skjønn avvikles, men regionalpolitikken for øvrig skal styrkes.

Et nytt distriktpolitisk tilskudd skal brukes til å sette kommuner som sliter med fraflytting og dårligere levekår i stand til å gi et bedre tjenestetilbud til innbyggerne enn "gjennomsnittskommunen", for om mulig demme opp for ytterligere fraflytting.

Utvalgets flertall begrunner det ovennevnte med at distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet bør kobles opp mot distriktpolitikken for øvrig. Det skal foretas en mer direkte vurdering av hvilke kommuner som har behov for en regionalpolitisk ekstrainsats. Små kommuner utenfor virkeområdet bør eventuelt tilgodeses med skjønnsmidler.

Sarpsborg kommune mener det er riktig at distriktspolitisk tilskudd i inntektssystemet bør kobles opp mot distriktspolitikken for øvrig. I Østfold taper Rømskog og Aremark henholdsvis 3,8 millioner kroner og 3,6 millioner kroner samlet på lang sikt av et nytt distriktspolitisk tilskudd i inntektssystemet. Sarpsborg kommune forutsetter at de nevnte tapskommunene i Østfold blir kompensert gjennom distriktspolitikken for øvrig og gjennom skjønnstilskuddet.

Vekst, fraflytting og befolkningsoppdatering

I 2003 ble rutinene for beregning av innbyggertilskuddet lagt om, og innbyggertilskuddet har siden den gang blitt beregnet med utgangspunkt i befolkningstall pr. 1. januar i budsjettåret. Omleggingen ble begrunnet med at departementet ville sikre kommuner med befolkningsvekst en rask kompensasjon for nye innbyggere.

Oppdatering av befolkningstall påvirker kommunenes rammetilskudd gjennom:

- oppdatering av befolkningstallene i inntektsutjevningen
- oppdatering av befolkningstallene i innbyggertilskuddet
- oppdatering av befolkningstallene og befolkningssammensetningen i utgiftsutjevning

Utvalget ønsker å opprettholde oppdatering av befolkningstall ved beregning av inntektsutjevning. Ved beregning av utgiftsutjevning og innbyggertilskudd foreslår utvalget å benytte folketall pr. 1.7 før budsjettåret i stedet for dagens oppdatering pr. 1.1 i budsjettåret.

0101 Halden	0,8
0104 Moss	-1,6
0105 Sarpsborg	-1,8
0106 Fredrikstad	-3,3
0111 Hvaler	-0,3
0118 Aremark	0,0
0119 Marker	-0,4
0121 Rømskog	-0,1
0122 Trøgstad	0,1
0123 Spydeberg	-0,5
0124 Askim	-0,7
0125 Eidsberg	0,1
0127 Skiptvet	-0,2
0128 Rakkestad	-0,5
0135 Råde	-0,5
0136 Rygge	-1,8
0137 Våler	0,0
0138 Hobøl	-0,3

Tabell 1: Gevinst/tap ved å benytte folketall pr 01.07 før budsjettåret, ikke oppdaterte folketall (oppgitt i mill. kr.)

Østfold taper samlet 11 millioner kroner på bruk av ikke oppdaterte folketall (jfr. tabell 1).

Sarpsborg kommune er enige med utvalget om opprettholde oppdatering av befolkningstallene ved beregning av inntektsutjevningen. Dette er til gunst for vekstkommuner som raskt blir kompensert for nye innbyggere. Videre mener Sarpsborg kommune at den opprinnelige intensjonen med bruk av oppdaterte befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning er god.

I dagens utgiftsutjevning kompenseres det ikke for høye kapitalkostnader. Imidlertid finner kommuner med svært høy befolkningsvekst det vanskelig å finansiere nødvendige investeringer. En ordning med vekstkompensasjon, vil kunne være med på å bidra til at nye investeringer ikke medfører redusert tjenestetilbud til innbyggere som allerede er i kommunen.

Utvalget foreslår en at det innføres en egen vekstkompensasjon i inntektssystemet. Kompensasjonen tildeles kommuner som gjennom en treårsperiode har hatt en gjennomsnittlig årlig vekst de siste tre årene ut over en gitt vekstgrense. Vekstgrensen er satt til det doble av gjennomsnittlig årlig vekst på landsbasis den siste treårsperioden og som har skatteinntekter lavere enn 140 prosent de siste tre årene. Vekstkompensasjonen foreslås tildelt som et beløp, kr. 50 000,- per ny innbygger ut over vekstgrensen. 30 kommuner i landet ville ha mottatt vekstkompensasjon i 2006.

Kun en kommune i Østfold får per i dag gevinst av et nytt vekstkommunetilskudd; Hvaler med 0,9 millioner kroner. Alle kommunene i Østfold må være med å finansiere vekstkompensasjonen med kr. 29,- pr. innbygger, det vil si ca 7,5 millioner kroner.

Selv om det er kun Hvaler av Østfoldkommunene som pr. i dag tjener på vekstkommune tilskuddet, er Sarpsborg kommune positive til at kommuner får en viss kompensasjon ved en uforutsigbar sterk vekst.

Skjønnsmidler i inntektssystemet

Årlig blir en andel av rammetilskuddet fordelt ut fra skjønsmessige vurderinger. I 2007 utgjør skjønnsstilskuddet ca. 1,5 milliarder kroner. Stortinget fastsetter skjønnsrammen for det påfølgende året i forbindelse med den årlige behandlingen av kommuneproposisjonen.

Kommunal- og regionaldepartementet fordeler mesteparten av skjønnsrammen i fylkesvise rammer som deretter blir fordelt av fylkesmannsembetene til kommunene. Fylkesmennene har ansvar for å komme fram til en god og rettferdig fordeling av skjønnsmidlene.

Utvalget mener at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem. Utvalget foreslår at skjønnsrammen reduseres til i underkant av 1 milliard kroner ved følgende endringer i skjønnsrammen:

- regionalpolitisk begrunnet skjønn trekkes ut av skjønnsrammen og legges inn i det nyt distriktspolitiske tilskuddet (115 millioner kroner)
- kompensasjon for endringer i inntektssystemet i perioden 2002 til 2006 (213 millioner kroner).
- vekstkompensasjon (118 millioner kroner)

Sarpsborg kommune er enige i at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem.

Overgangsordninger

Utvalget mener at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ordning som er enklere, mer forutsigbar, og som i større grad skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.

Utvalget foreslår at dagens overgangsordning erstattes med en helhetlig inntektsgaranti (INGAR) for sterk nedgang (avvik fra landsgjennomsnittet) i rammetilskuddet fra år til et annet. Kommunene skal gjennom INGAR få kompensert for en utvikling i rammetilskuddet

som ligger mer enn kr. 300,- lavere enn landsgjennomsnittlig vekst per innbygger. Tilskuddet skal finansieres ved et likt trekk per innbygger for alle landets kommuner.

Sarpsborg kommune er enige i at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ordning som er enklere, mer forutsigbar, og som i større grad skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.

Oppsummering

Samlet sett tjener Sarpsborg kommune kr. 7,6 mill kr i det første året på Sørheimsutvalget. Den langsiktige effekten er også positiv for Sarpsborg kommune med ca 13 mill kr. Dette utgjør ca 0,3% av driftsutgiftene på kort sikt og 0,6% av driftsutgiftene på lang sikt.

Sarpsborg kommune sin helhets vurdering:

Sarpsborg kommune gir en sterk støtte til forslaget fra Sørheimutvalget som en helhetlig forbedring av overføringssystemet til kommunene. Sarpsborg kommune ser at man også med denne forbedringen fortsatt vil ha store ulikheter i kommunenorges mulighet til å gi like tjenester til alle innbyggere og ber derfor om at arbeidet med å få til et mer rettferdig inntektssystem fortsetter. Sarpsborg kommune anmoder om at man får en snarlig gjennomgang av utgiftsutjevningen.

Miljømessige konsekvenser:

Økonomiske konsekvenser:

Rådmannens innstilling:

Dersom ambisjonen om at alle kommuner vil få et likeverdig tjenestetilbud skal oppnås, mener Sarpsborg kommune at økt inntektsutjevning mellom kommunene er helt nødvendig.

Sarpsborg kommune er derfor enig med utvalget med at skattens andel av kommunenes totale inntekter bør ligge på minst 50 prosent.

Videre støtter Sarpsborg kommune fjerning av selskapsskatten.

Sarpsborg kommune er enig med utvalget om opprettholde oppdatering av befolkningstallene ved beregning av inntektsutjevningen. Dette er til gunst for vekstkommuner som raskt blir kompensert for nye innbyggere. Videre mener Sarpsborg kommune at den opprinnelige intensjonen med bruk av oppdaterte befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning er god.

Selv om det er kun Hvaler av Østfoldkommunene som pr. i dag tjener på vekstkommune tilskuddet, er Sarpsborg kommune positive til at kommuner får en viss kompensasjon ved en uforutsigbar sterk vekst.

Sarpsborg kommune er enig i at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem.

Sarpsborg kommune er enige i at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ordning som er enklere, mer forutsigbar, og som i større grad skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.

Avslutningsvis anmoder Sarpsborg kommune at man får en gjennomgang av utgiftsutjevningen.

Behandling i Formannskapet 24.01.2008

Representanten Grethe Lise Ingerø fremmet på vegne av Arbeiderpartiet følgende forslag:

- Sarpsborg kommune mener at skattens andel av kommunens inntekter kan ligge på opptil 50%. Skattens andel bør ikke være større da det forventes at kommunene skal takle nedgang i skatteinntektene selv, noe som eventuelt vil påvirke minst halvparten av kommunenes inntekter negative. Sarpsborg mener at en skatteandel på 50% gjør en økt grad av inntektsutjevning enda mer nødvendig. Samtidig mener vi at de frie inntektene sin betydning for lokaldemokrati og når det gjelder lokal forankring overvurderes i Sørheimutvalget sin rapport, da de såkalte frie inntekter i stadig større grad bindes opp av rettighetsbasert lovgivning.
- Sarpsborg kommune mener at den overordnede hovedambisjonen må være at alle kommuner får et likverdig tjenestetilbud til sine innbyggere.
Sarpsborg kommune mener 60 % er et viktig skritt på veien.
- Sarpsborg kommune støtter forslaget om fjerning av selskapsskatten, da den bidrar til en ujevn skattefordeling og dermed dårligere inntektsutjevning. For øvrig mener vi at det må åpnes for en friere kommunal beskatning, med et nivå som gjør at den kan erstattet eiendomskatten. Vi begrunner dette med at inntektskatten er en mer sosial gunstig måte å innhente inntekter på enn eiendomsskatt.
- Sarpsborg kommune mener det er riktig at distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet bør kobles opp mot distriktpolitikken for øvrig. Sarpsborg forutsetter at tapskommuner i Østfold blir kompensert gjennom distriktpolitikken for øvrig og gjennom skjønnstilskuddet. Samtidig understreker vi at vi er opptatt at distriktpolitiske tiltak, ikke i for stor grad går på bekostning av byer og bynære kommuner.
- Sarpsborg kommune er enig med utvalget om å opprettholde oppdatering av befolkningstallene ved beregning av inntektsutjevningen. Dette er til gunst for vekstkommuner som raskt blir kompensert for nye innbyggere. Videre mener Sarpsborg kommune at den opprinnelige intensjonen med bruk av oppdaterte befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning er god.
- Sarpsborg kommune er enig i at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem. For øvrig mener vi at de deler av skjønnstilskuddet som er ment til å finansiere utviklingsprosjekter, bør kunne brukes til utviklingsprosjekter med bedring av levekår og generell samfunnsutvikling som mål i kommuner som henger etter andre på dette området.
- Sarpsborg kommune er positiv til at kommuner får en viss kompensasjon ved en uforutsigbar sterk vekst.
- Sarpsborg kommune er enig i at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ordning som er enklere, mer forutsigbar og som i større grad skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.
- Sarpsborg kommune vil avslutte sin høringsuttalelse med å si at en viktig del av det samlede forslaget som skal legges fram for Stortinget våren 2008 er det arbeidet som i sen helhet tas av KRD selv, nemlig å se nærmere på utgiftsutjevningen. Hva med offentlig høring av dette arbeidet? Sarpsborg kommune mener at kommunene i dag får alt lite kompensasjon for forhold knyttet til sosiale levekår i utgiftsutjevningen. Sarpsborg kommune ønsker en større innsats fra regjeringen for å bedre levekårene i de kommuner som sliter med dårlige levekår og samfunnsutvikling - uavhengig kommunenes geografiske beliggenhet. Dette ønsket begrunnes selvfølgelig med at vi mener at Norge må ha et likverdig tjenestetilbud til alle sine innbyggere. Sarpsborg kommune understreker at bevilgningene til kommunene må økes, på grunn av økte

utgifter og for å holde kommuneøkonomien og dermed kvaliteten på velferdsgodene oppe på et akseptabelt nivå.

Representanten Tone Damsleth fremmet på vegne av Høyre følgende forslag:

Sarpsborg kommune støtter ikke forslaget om å fjerne selskapsskatten.

Votering:

Rådmannens innstilling ble satt opp mot forslaget fra Arbeiderpartiet.

Arbeiderpartiets forslag ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fra Høyre fikk 3 stemmer (FRP 2, H 1) og falt.

Formannskapet vedtak:

- Sarpsborg kommune mener at skattens andel av kommunens inntekter kan ligge på opptil 50%. Skattens andel bør ikke være større da det forventes at kommunene skal takle nedgang i skatteinntektene selv, noe som eventuelt vil påvirke minst halvparten av kommunenes inntekter negative. Sarpsborg mener at en skatteandel på 50% gjør en økt grad av inntektsutjevning enda mer nødvendig. Samtidig mener vi at de frie inntektene sin betydning for lokaldemokrati og når det gjelder lokal forankring overvurderes i Sørheimutvalget sin rapport, da de såkalte frie inntekter i stadig større grad bindes opp av rettighetsbasert lovgivning.
- Sarpsborg kommune mener at den overordnede hovedambisjonen må være at alle kommuner får et likverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. Sarpsborg kommune mener 60 % er et viktig skritt på veien.
- Sarpsborg kommune støtter forslaget om fjerning av selskapsskatten, da den bidrar til en ujevn skattefordeling og dermed dårligere inntektsutjevning. For øvrig mener vi at det må åpnes for en friere kommunal beskatning, med et nivå som gjør at den kan erstattes eiendomsskatten. Vi begrunner dette med at inntektskatten er en mer sosial gunstig måte å innhente inntekter på enn eiendomsskatt.
- Sarpsborg kommune mener det er riktig at distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet bør kobles opp mot distriktpolitikken for øvrig. Sarpsborg forutsetter at tapskommuner i Østfold blir kompensert gjennom distriktpolitikken for øvrig og gjennom skjønnstilskuddet. Samtidig understreker vi at vi er opptatt at distriktpolitiske tiltak, ikke i for stor grad går på bekostning av byer og bynære kommuner.
- Sarpsborg kommune er enig med utvalget om å opprettholde oppdatering av befolkningstallene ved beregning av inntektsutjevningen. Dette er til gunst for vekstkommuner som raskt blir kompensert for nye innbyggere. Videre mener Sarpsborg kommune at den opprinnelige intensjonen med bruk av oppdaterte befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning er god.
- Sarpsborg kommune er enig i at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem. For øvrig mener vi at de deler av skjønnstilskuddet som er ment til å finansiere utviklingsprosjekter, bør kunne brukes til utviklingsprosjekter med bedring av levekår og generell samfunnsutvikling som mål i kommuner som henger etter andre på dette området.
- Sarpsborg kommune er positiv til at kommuner får en viss kompensasjon ved en uforutsigbar sterk vekst.

- Sarpsborg kommune er enig i at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ordning som er enklere, mer forutsigbar og som i større grad skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.
- Sarpsborg kommune vil avslutte sin høringsuttalelse med å si at en viktig del av det samlede forslaget som skal legges fram for Stortinget våren 2008 er det arbeidet som i sin helhet tas av KRD selv, nemlig å se nærmere på utgiftsutjevningen. Hva med offentlig høring av dette arbeidet? Sarpsborg kommune mener at kommunene i dag får alt lite kompensasjon for forhold knyttet til sosiale levekår i utgiftsutjevningen. Sarpsborg kommune ønsker en større innsats fra regjeringen for å bedre levekårene i de kommuner som sliter med dårlige levekår og samfunnsutvikling - uavhengig kommunenes geografiske beliggenhet. Dette ønsket begrunnes selvfølgelig med at vi mener at Norge må ha et likverdig tjenestetilbud til alle sine innbyggere. Sarpsborg kommune understreker at bevilgningene til kommunene må økes, på grunn av økte utgifter og for å holde kommuneøkonomien og dermed kvaliteten på velferdsgodene oppe på et akseptabelt nivå.

Rett utskrift

Dato: 25.01.2008

Hilde Øisang
formannskapssekretær

Saken oversendes saksbehandler for ekspedering / oppfølging.